
Cercetări privind utilizarea instrumentelor informatice în auditul financiar

---

*Drd. Cristina CARANICA,
Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune,
Academia de Studii Economice București, România,
e-mail: cristina.caranica@cig.ase.ro*

Rezumat

Ținând cont de semnale primite din cadrul pieței de servicii de audit financiar, la nivel național și internațional, autorul a dorit să afle care sunt aplicațiile utilizate de firmele de audit financiar din România și care sunt punctele forte ale acestor instrumente informatice pentru fiecare din etapele misiunii de audit, o analiză esențială în contextul adoptării unor soluții informatice în cadrul angajamentelor de audit.

Cercetarea a fost realizată printr-un chestionar adresat în anul 2015 auditorilor financiari din România și a urmărit răspunsul acestora referitor la beneficiile utilizării unei soluții informatice în fiecare etapă a misiunii de audit financiar.

Rezultatul cercetării a arătat tendința utilizatorilor de a folosi instrumente informatice și în cadrul misiunilor speciale de audit.

Cuvinte-cheie: misiunea de audit, instrumente informatice pentru audit, eficacitate

Clasificare JEL: M40, M42, O33, I25

1. Introducere

Studiul a vizat analizarea modului în care comunitatea de auditori financiari din România a asimilat și utilizat aplicații dezvoltate ce pot fi folosite pentru misiunile de audit financiar.

Demersul face parte dintr-o serie de cercetări ce își propun înțelegerea problematicii cu care specialiștii din domeniu se confruntă în acest proces tocmai pentru a primi suport științific din partea mediului academic. Acest tip de suport poate porni de la adaptarea curriculei din cadrul universităților de profil și continuă prin cursuri de perfecționare și pregătire continuă a contabililor și auditorilor (Stanciu V, 2015).

Trebuie subliniat că studiul a fost realizat prin întrebări ce vizează fiecare etapă a misiunii de audit, fiind demonstrat în studii anterioare că pentru a asigura eficiența și eficacitatea în diferite tipuri de misiuni de audit există posibilitatea de a apela la CAAT's (Tehnici de Audit Asistate de Calculator), (Curtis & Payne, 2014), dar și de a utiliza CAAT's în una sau mai multe etape ale angajamentului (Alali & Pan, 2011).

Analiza noastră a ținut cont de factorul buget, adică de influența acestuia în utilizarea CAAT's în oricare din etapele misiunii de audit, deoarece studii anterioare au demonstrat influența acestui factor - în alegerile utilizatorilor angajați sau colaboratori ai Big Four din alte țări (Curtis & Payne, 2014), alături de înclinația spre risc și intenția de a folosi CAAT's (Curtis and Payne, 2008).

Analiza inițiată a fost realizată cu suportul Academiei de Studii Economice, Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestione, și a Camerei Auditorilor Financiari din România, aceasta din urmă publicând chestionarul privind utilizarea software-ului de audit în România pe site-ul său spre a fi completat.

Menționăm că persoanele interesate pot transmite în continuare răspunsurile pentru chestionar, acesta rămânând deschis pentru o analiză finală ulterioară.

2. Literatura de specialitate

Lucrarea analizează evoluția sistemelor informaționale folosite în misiunile de audit financiar urmărind factori ce determină creșterea eficacității angajamentului.

Într-o eră în care timpul interacțiunilor digitale s-a dublat numai în ultimii trei ani (2011-2013), așa după cum s-a demonstrat în studii recente din țări dezvoltate (Franța, Regatul Unit al Marii Britanii, Germania și Statele Unite ale Americii), întreaga populație activă trece printr-un proces

de tranziție de la consumatori ai tehnologiei tradiționale către o populație de nativi digitali, populație ce se consideră că va deveni majoritară începând cu anul 2025 (Balaban R, 2015).

În acest context procesul de pregătire a noii generații de profesioniști din domeniul auditului și nu numai presupune o interconectare între mediul academic și cel profesional (Ștefănescu & Tănase, 2014). Absolvenții care doresc să profeseze în audit financiar trebuie să dețină cunoștințe teoretice, practice și abilități organizatorice, cât și de utilizator de tehnologie informațională pentru a răspunde cerințelor mediului profesional. Această idee este susținută și de Simkin M. G., Rose J. M. & Norman C. S. în lucrarea *Accounting Information Systems* unde se subliniază rolul celor cinci componente ce interacționează în cadrul unui sistem informațional: hardware, software, date, oameni și proceduri. (Simkin, Rose & Norman apud Caraiman, 2015)

Un grad ridicat de utilizare a acestor aplicații ar putea constitui un factor pentru creșterea conectivității profesioniștilor din domeniul auditului financiar la ultimele tendințe privind CAAT's și a implicațiilor utilizării acestora în contextul fenomenului de digitizare. De asemenea, raportul ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) prezintă topul celor 10 tehnologii despre care auditorii membrii ACCA și IMA (Institute of Management Accountants) consideră că vor influența piața serviciilor de audit internațional: tehnologie mobilă, Big Data, inteligență artificială și robotică, securitatea cibernetică, tehnologiile educaționale, cloud, sisteme de plată, realitatea virtuală și augmentată, livrarea serviciilor digitale, tehnologiile sociale. (Raport ACCA, 2014)

Prin participarea personalului utilizator al software-ului la diverse acțiuni de asistență tehnică, misiuni pilot de auditare susținute cu instrumente informatice poate crește abilitatea de adaptare a acestora la schimbările intervenite în fluxurile tradiționale pe care le presupun misiunile de audit. (Popa S., 2005)

Două noțiuni sunt luate în considerare în analiza noastră, CAAT's ca instrumente informatice utilizate în profesia de audit financiar în România și cea de eficiență.

Apariția auditului s-a datorat tocmai necesității creșterii eficienței și reducerii costurilor după criza economică din 1929 de pe teritoriul american (Oprean, 2006), astfel că în studiile inițiate de cercetătorii americani și nu numai se pleacă de la ipoteza că tehnologia poate determina în noua eră creșterea eficienței și eficacității și reducerea unor cheltuieli, cum sunt, de exemplu, cele de judecată, dar și a înregistrării unor posibile fraude (Braun & Davis, 2003; Curtis *et al.*, 2009; Dowling & Leech, 2007; Bedard *et al.*, 2008 apud Curtis & Payne, 2014).

Software-urile de audit fac posibile misiunile de audit continuu în care se pot detecta fraudele și erorile în timp real (Braun & Davis, 2003 apud Alali & Pan, 2011).

În domeniul bancar, auditorii interni utilizează software-ul de audit pentru investigarea diferitelor cazuri aflate sub analiză și control. (Alali & Pan, 2011)

Ținând cont că atât legislația din domeniul auditului de pe teritoriul american, cât și cele adoptate de Uniunea Europeană, respectiv Standardele Internaționale în Audit (ISA), nu prevăd utilizarea obligatorie a CAAT's în cadrul misiunilor de audit, s-au realizat relativ puține cercetări privind utilizarea acestora și mai ales privind utilizarea voluntară, ceea ce punctează și interesul nostru în răspunsurile utilizatorilor de CAAT's din rândul auditorilor financiari români.

Standardele Internaționale de Audit care menționează importanța utilizării de către auditor a CAAT's sunt ISA 315, ISA 330, ISA 330, standarde reformulate ce se referă la planificarea auditului situațiilor financiare, la identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă prin înțelegerea entității și a mediului său și la răspunsul auditorului la riscurile evaluate. (ACCA, 2015)

CAAT's poate fi utilizat în oricare din etapele misiunii de audit în vederea prelucrării diferitelor date folosind tehnici de interogare, calculul și selecția eșantionului, utilizarea unor funcții matematice și de analiză financiară, verificarea controlului intern și a integrității datelor, identificarea riscurilor entității, evaluarea acestor riscuri, controlul prelucrărilor contabile și a altor sisteme informatice utilizate de sistemul informațional al entității auditate. (Gheorghe M, 2006).

În diferite cercetări s-a demonstrat că (Alali & Pan, 2011):

- procedurile de evaluare a riscurilor efectuate cu ajutorul CAAT's pot folosi auditorului în creșterea eficienței misiunii de audit financiar;
- testarea unor controale interne utilizate în mod accentuat poate determina creșterea costurilor misiunilor de audit;

- analize financiare multivariate, calcule comparative și automatizate pot crește eficiența auditului;
- pentru creșterea eficienței și eficacității auditului un factor cheie îl reprezintă realizarea auditului continuu;
- software-ul de audit încorporând facilități de calcul statistic, în special cele specifice analizei trendului, analiză în care software-ul poate utiliza informații din baze de date online pentru comparații în aceeași industrie pot determina o reducere a subiectivității raționamentului profesional în procedurile de evaluare a riscurilor;
- se observă o tendință a companiilor publice de a se îndrepta spre auditul continuu;
- utilizarea unui ERP (Enterprise Resource Planning) poate influența decizia auditorului de a utiliza CAAT's în evaluarea ERP; (Cordoș, 2010)

Factorii de mai sus sunt determinanți ai eficacității misiunii de audit, dar și ai utilizării CAAT's în cadrul misiunilor de audit financiar. Studiul prezentat în continuare își propune să identifice instrumentele informatice adoptate de auditorii din România, subliniind punctele forte resimțite în utilizare de către aceștia.

3. Metodologia cercetării

Metoda de investigare utilizată în cadrul studiului este calitativă, pe bază de chestionar adresat auditorilor din domeniul privat și public.

Obiectivul analizei îl reprezintă gradul de utilizare a software-ului de audit în diferitele faze ale unui angajament și dacă utilizarea unor anumite instrumente informatice se face în toate misiunile de audit respectiv în toate etapele de desfășurare a unei misiuni de audit. De asemenea, s-a urmărit dacă există interes în căutarea unui nou software și care sunt punctele forte pe care utilizatorii le consideră importante pentru a decide să utilizeze o soluție informatică în cadrul angajamentelor lor.

Date colectate	● Chestionarea auditorilor persoane fizice din România privind instrumentele informatice folosite de către aceștia în cadrul misiunilor de audit
Mărimea eșantionului	● Dintr-un total de 3484 de auditori persoane fizice înregistrați în Registrului Public Electronic al Persoanelor Fizice publicat de Camera Auditorilor Financiari din România, s-a primit răspuns de la aproximativ 0,6 % dintre respondenți (19)
Modelul de cercetare	● Analizarea răspunsurilor în contextul literaturii de specialitate și al studiilor anterioare

În analiza răspunsurilor primite până la acest moment s-a ținut cont de gradul de omogenitate a colectivității. Analiza s-a realizat în urma primei runde de răspunsuri primite. Ne propunem ca la finalul celei de-a doua runde de răspunsuri să revenim cu rezultatele analizei întregului eșantion reprezentativ.

În cadrul chestionarului au existat și întrebări ce nu au fost obligatorii, ceea ce a condus ca, la unele întrebări, suma procentelor răspunsurilor raportate să fie mai mică de 100. Diferența o reprezintă acele persoane ce nu au raportat niciun răspuns.

S-au utilizat întrebări cu răspuns multiplu, tip grilă și cu casetă pentru completare de informații suplimentare.

4. Rezultate

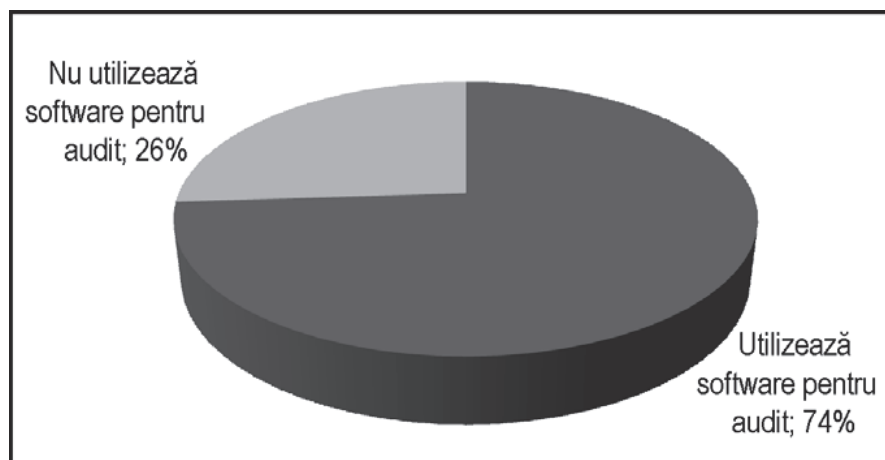
Dintre auditorii financiari chestionați, într-o proporție de aproximativ 11% au făcut parte din firme organizate la nivel internațional (Big Four). Aceștia reprezintă 1,25% din totalul auditorilor financiari activi colaboratori, angajați, asociați sau administratori din cele 4 firme conform

Registrului Public Electronic al Auditorilor Financiari - Persoane Fizice, publicat de Camera Auditorilor Financiari din România și accesat la data de 01.10.2015.

De asemenea, 11% dintre respondenți au făcut parte auditori financiari din companii reprezentative la nivel național, aproximativ 16% sunt organizați în cadrul unor companii la nivelul zonei București-Ilfov, 26% sunt organizați în cadrul unor companii cu reprezentativitate la nivel de regiune și 37% sunt parte dintr-o companie cu reprezentativitate la nivel de județ.

Din punctul de vedere al funcției ocupate de respondenți în cadrul cabinetului de audit, la chestionare au participat auditori de pe toate palierele, respectiv auditori stagiați, auditori financiari juniori, seniori, auditori interni, auditori manageri și auditori parteneri. Trebuie precizat că peste 63% din respondenți sunt auditori manageri și parteneri, iar dintre aceștia peste 90% au o vechime în domeniul auditului mai mare de 10 ani. De asemenea, peste 63% dintre participanți au declarat că cifra de afaceri netă a clienților lor depășește 500.000 de euro anual.

Figura 1. Răspunsuri la întrebarea „În cadrul firmei dvs. de audit (activității dvs. de audit) utilizați software dedicat activității de audit?”

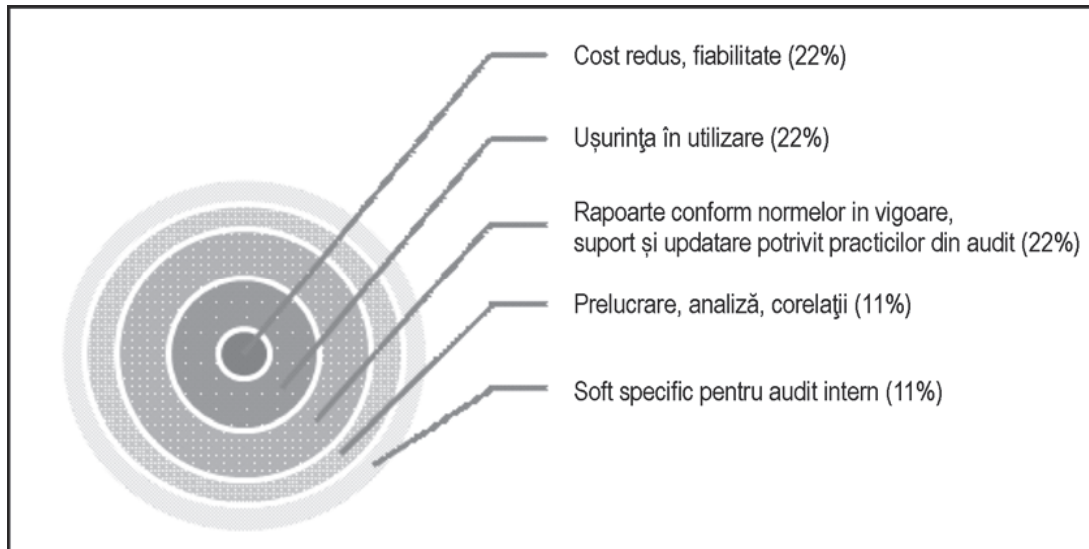

Sursa: Proiecție proprie

Prima întrebare a chestionarului a urmărit obținerea unui răspuns privind utilizarea de către auditorii români a unui instrument informatic în cadrul misiunilor. După cum se poate observa în **Figura 1**, aproximativ 74% dintre respondenți au declarat că utilizează software de audit.

A doua întrebare i-a vizat pe acei utilizatori ce se află în căutarea unui software de audit. Astfel, am colectat răspunsuri în procentaj de aproximativ 47% dintre participanți, care susțin că utilizează un software de audit și, de asemenea, că se află în căutarea unui software de audit care să le asigure ușurință în utilizare, cost redus și fiabilitate, conform **Figurii 2**.

Figura 2: Frecvența de apariție a factorilor urmăriți de respondenți la software-ul de audit dorit

Sursa: Proiecție proprie

În cadrul acestei întrebări s-a observat că dintre cei ce utilizează software de audit și își doresc să utilizeze un alt software de audit, menționau dorința de a testa software-urile Gaudit și Caseware. Preferința unui utilizator către soluția Caseware a fost întărită de răspunsurile oferite și în alte două întrebări ulterioare. De asemenea, utilizatorul a declarat că în prezent utilizează ca soluție alternativă MS Office Excel.

Trebuie, de asemenea, precizat că dintre respondenți aproximativ 22% utilizează MS Office Excel, dar caută să își achiziționeze un software de audit, urmărind la acesta să asigure suport și updatare conform cu normele și practicile de audit, ușurință în utilizare și corelații, analize și prelucrări predefinite. Unul din respondenți fiind auditor intern este interesat de a achiziționa și folosi un soft dedicat auditului intern.

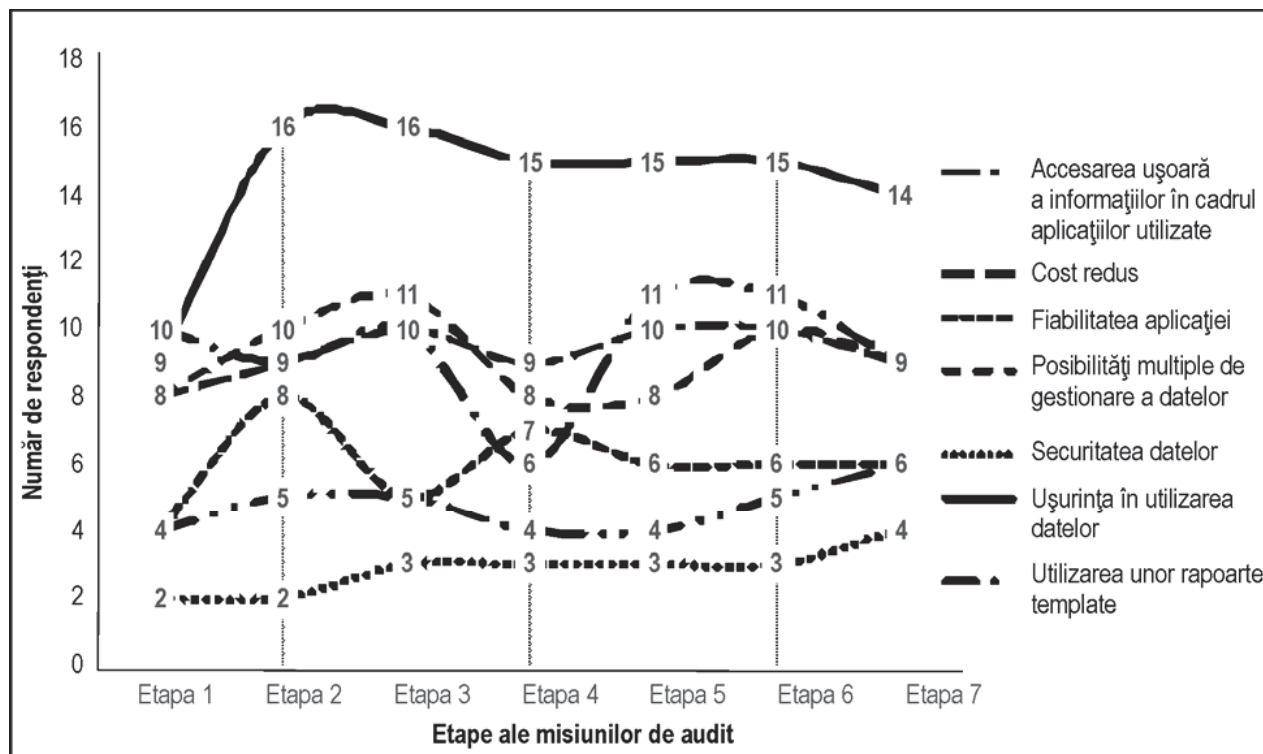
În urma acestor întrebări generale studiul a continuat cu solicitarea unor răspunsuri specifice referitoare la principalele etape ale unei misiuni de audit, astfel încât respondenților li s-a solicitat să atribuie fiecărei etape o aplicație pe care o utilizează în misiunile de audit: **etapa de acceptare a clientului, etapa de analiză din cadrul auditului efectuat clientului acceptat, etapa de reanalizare a rezultatelor din**

cadrul auditului efectuat clientului acceptat, etapa de eșantionare și reeșantionare a misiunii de audit, etapa de pregătire a statisticii misiunii de audit, etapa de reanalizare a rezultatelor din cadrul misiunii de audit, etapa de completare în format template a documentației de audit a misiunilor, pentru a facilita revizuirea online a acesteia (Alali & Pan, 2011), respectiv punctele forte întâlnite la acestea.

Trebuie subliniat că respondenții au putut preciza oricare CAAT's pe care o utilizează, pentru a menționa punctele forte pe care le apreciază la aceste aplicații. S-a utilizat o listă de șapte astfel de posibile puncte forte (lista nefiind limitată la aceste puncte forte predefinite în acord cu literatura de specialitate și studii realizate în alte țări), respectiv:

- accesarea ușoară a informațiilor în cadrul aplicației utilizate;
- cost redus;
- fiabilitatea aplicației;
- posibilități multiple de gestionare a datelor;
- securitatea datelor;
- ușurința în utilizarea aplicației;
- utilizarea unor rapoarte template.

Figura 3. Puncte forte ale aplicațiilor utilizate în etapele misiunii de audit indicate de auditorii financiari din România

Sursa: Proiecție proprie

În graficul din **Figura 3** se poate observa frecvența punctelor forte ale aplicațiilor software pe parcursul desfășurării misiunii de audit, respectiv principalele calități apreciate de respondenți în utilizarea instrumentelor informatice, și anume:

- Ușurința în utilizarea datelor;
- Accesarea facilă a informațiilor în cadrul aplicațiilor utilizate;
- Cost redus;
- Posibilități multiple de gestionare a datelor.

Trebuie menționat că rezultatele chestionarului, înregistrate în studiul nostru până la acest moment, se încadrează în trendul internațional al utilizării de CAAT's consemnate de sondaje dezvoltate de ITASA (subgrup Auto - Evaluare Audit IT), al grupului de lucru IT EUROSAI (Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit). Studiul organizat de Biroul Național de Audit din Finlanda a fost transmis către 31 de state membre ale Uniunii Europene, pentru care s-a primit un

răspuns de la 19 dintre acestea pe diversele întrebări referitoare la instrumentele informatice utilizate în practica de audit IT. Astfel referitor la utilizarea CAAT's toate SAI (Instituțiile Supreme de Audit) au raportat utilizarea cel puțin a unui astfel de instrument informatic, iar cele mai utilizate soluții raportate au fost ACL- Audit Command Language și IDEA - Interactive Data Extraction & Analysis. (INTOIT, 2010)

Prin intermediul chestionarului putem preciza că în România respondenții utilizează aplicațiile: *MS Office Excel, Ciel Audit și Revizuire, CaseWare Audit și Gaudit*, soluții informatice disponibile pe piața din România, considerând că aceste aplicații dețin diferite puncte forte, așa după cum se poate observa în **Figura 3**. De asemenea, s-a observat că majoritatea utilizatorilor români folosesc același instrument informatic în cadrul tuturor etapelor misiunilor de audit desfășurate.

În afara celor șapte etape ale procesului de audit, respondenții au mai fost chestionați despre experiența înregistrată cu diferitele instrumente informatice utilizate

În misiuni deosebite de audit. Astfel, la întrebarea: „Ce fel de software folosiți în situația în care trebuie efectuată o testare de 100% a eșantionului auditat?” 17% din respondenți au menționat că utilizează Ciel Audit și Revizuire datorită unui număr de 5 puncte forte respectiv: posibilități multiple de gestionare a datelor, securitatea datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template. Pentru aplicația Gaudit 6% dintre respondenți au menționat următoarele 5 puncte forte: accesarea ușoară a informațiilor în cadrul acestuia, fiabilitatea acestuia, posibilități multiple de gestionare a datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template. Utilizatorii de MS Excel - 77% dintre respondenți - au menționat toate cele 7 puncte forte: accesarea ușoară a informațiilor, cost redus, fiabilitatea acestuia, posibilități multiple de gestionare a datelor, securitatea datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template.

În urma întrebării: „Ce fel de software de audit folosiți pentru identificarea punctelor slabe ce pot conduce la riscul de fraudă?”, 17% din respondenți au raportat că utilizează Ciel Audit și Revizuire care le asigură un număr de 4 puncte forte, respectiv: posibilități multiple de gestionare a datelor, securitatea datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template. Alți 11% dintre respondenți au raportat utilizarea aplicației CaseWare Audit și consideră că aceasta asigură 5 puncte forte, respectiv: accesarea ușoară a informațiilor, fiabilitatea datelor, posibilități multiple de gestionare a datelor, securitatea datelor, utilizarea unor rapoarte template. Pentru aplicația Gaudit, folosită de 6% dintre respondenți, s-au menționat un număr de 5 puncte forte, respectiv: accesarea ușoară a informațiilor, fiabilitatea datelor, posibilități multiple de gestionare a datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template. Iar utilizatorii de MS Excel - 66% dintre respondenți - au menționat toate cele 7 puncte forte amintite.

La întrebarea: „Ce fel de software de audit folosiți pentru realizarea unui audit continuu?”, 17% din respondenți au precizat că utilizează Ciel Audit și Revizuire pentru un număr de 4 puncte forte: accesarea ușoară a informațiilor, securitatea datelor, ușurința în utilizarea datelor, utilizarea unor rapoarte template. 11% dintre respondenți au raportat utilizarea aplicației CaseWare Audit, declarând 3 puncte forte asigurate de aceasta, respectiv: accesarea ușoară a informațiilor, posibilități multiple de utilizare a datelor, utilizarea unor rapoarte template. Pentru aplicația Gaudit, folosită de 6% dintre respondenți, s-au menționat un număr de 4 puncte forte, respectiv: accesarea ușoară

a informațiilor în cadrul acestuia, fiabilitatea datelor, posibilități multiple de utilizare a datelor, ușurința în utilizarea datelor. Iar utilizatorii de MS Excel - 66% - au menționat toate cele 7 puncte forte.

Analiza prezentată dezvăluie utilizarea MS Office Excel în cea mai mare proporție de către respondenți chiar și pentru situații deosebite (cum este auditul continuu). Totuși, a rezultat din cercetare că această soluție informatică nu este adaptată pentru a asigura metodele și tehnicile specifice misiunii de audit și legislației naționale în domeniul auditului. Unele studii efectuate în anul 2001 precizau slaba utilizare a foilor de calcul și a altor unelte de calcul automatizat și iată că, în prezent, aceste tehnici de calcul sunt pe scară largă utilizate. (Curtis & Payne, 2008) Astăzi, auditorii își doresc din ce în ce mai mult să își găsească o soluție care să le satisfacă necesitatea de a-și încheia misiunile de audit cu plus de eficacitate.

5. Concluzii și limitele cercetării

Pe fondul unor fenomene cu puternice implicații economice și sociale precum digitizarea și criza economică, analizăm rolul utilizării instrumentelor informatice pentru creșterea eficienței misiunilor de audit.

Studii anterioare au precizat că adoptarea unui CAAT's la nivelul unui cabinet de audit poate reduce timpul și resursa financiară angrenată în angajamentul de audit (Fargason, 2001), cât și riscul acesteia și ajută la obținerea unui grad mai ridicat de asigurare a rezultatului. (Alali & Pan, 2011)

Acest studiu a analizat răspunsurile din prisma utilizatorilor, ținând cont de preferințele acestora de a utiliza un CAAT's în etapele misiunii de audit, punctând principalele calități apreciate de respondenți: ușurința în utilizarea datelor; accesarea facilă a informațiilor în cadrul aplicațiilor utilizate; cost redus; posibilități multiple de gestionare a datelor.

Cercetarea a evidențiat că marea majoritate a utilizatorilor români folosesc același instrument informatic în cadrul tuturor etapelor misiunilor de audit desfășurate. De asemenea, majoritatea respondenților nu folosesc soluții informatice adaptate pentru a asigura metodele și tehnicile specifice misiunii de audit și legislației naționale în domeniul auditului, dar își doresc utilizarea unor soluții care să întrunească acele puncte forte care să sporească eficacitatea misiunilor de audit.

Totodată, în urma studiului s-a observat tendința utilizatorilor de a folosi instrumente informatice și în cadrul misiunilor speciale de audit, printre care testarea 100% a eșantionului auditat, respectiv realizarea unui audit continuu.

În studii ulterioare se pot aborda metode de testare a deciziei auditorilor de a utiliza anumite instrumente

informatice ținând cont de variabilele declarate de respondenți și de impactul acestora în modelul decizional.

De asemenea, un studiu ulterior poate analiza modul în care aceste soluții CAAT's se adaptează schimbărilor tehnologice, devenind disponibile și în formă web accesabilă online, putând fi utilizate și la nivel de tabletă sau telefon mobil.

Bibliografie

- Alali Fatima; Pan Fang, *Use of audit software: Review and Survey*, Internal Auditing 26.5 (Sep/Oct 2011): 29-36.
- Balaban Răzvan, PwC Romania, *Revoluția digitală: Sunt pregătite companiile din România să facă față saltului către competiția digitală globală?*, articol disponibil la adresa <http://www.wall-street.ro/articol/IT-C-Tehnologie/186267/revolutia-digitala-sunt-pregatite-companiile-din-romania-sa-faca-fata.html#ixzz3ldwSyjxi>
- Bunget Ovidiu Constantin, *Audit financiar contabil* (2010), Editura Mirton, Timisoara
- Caraiman Adrian-Cosmin, *Integrated ERP Systems at Trade Entities*, "Ovidius" University Annals, Economic Sciences Series, Volume XV, Issue 1 /2015, 687-691
- Cordoș Vasile-Daniel, *How financial auditors use CAATS and perceive ERP systems?*, Annals of the University of Oradea : Economic Science 01/2010
- Curtis Mary B., Payne Elizabeth A., *An examination of contextual factors and individual characteristics affecting technology implementation decisions in auditing*, International Journal of Accounting Information Systems 06/2008; 9(2): 104-121. 2008
- Curtis Mary B., Payne Elizabeth A., *Modeling voluntary CAAT utilization decisions in auditing*, Managerial Auditing Journal, Vol. 29 Iss: 4, pp.304-326, 2014
- Fargason Scott, *Using Audit Software for Risk Management, Continuous Monitoring, And Data Analysis (2001)*, Louisiana State University, For The IIA Research Foundation, Esther R. Sawyer Scholarship Award
- Gheorghe Mirela, *Impactul tehnologiilor informatice în auditul financiar*, Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, nr. 8/2006, vol.2
- Gheorghe Mirela, *Tehnici de audit asistate de calculator* (2004), Editura InfoMega
- Oprean Ioan, *Tipologia auditului financiar contabil*, Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, nr. 8/2006, vol. 1
- Popa Ștefan, *Audit in medii informatizate* (2005), Editura Expert, București
- Simkin M. G., Rose J. M., Norman C. S., *Accounting Information Systems - twelfth edition* (2013), Editura John Wiley & Sons, Singapore
- Stanciu Victoria, *Considerații privind auditul financiar în era Big Data*, Revista „Audit Financiar” nr. 8/2015, pg.3-9
- Ștefănescu Aurelia, Tănase Gabriela Lidia, *Studiu din perspectiva viitorilor absolvenți privind corelarea mediului academic cu mediul profesional în auditul financiar*, Revista „Audit Financiar”, nr. 8/2014, pg.3-9
- ACCA, *Auditing in a Computer-Based Environment* (2), 18.08.2015, articol disponibil la adresa <http://www.accaglobal.com/in/en/student/exam-support-resources/professional-exams-study-resources/p7/technical-articles/auditing-computer-based-environment2.html>
- Raport ACCA, *Darwinismul digital: evoluție în contextul modificărilor tehnologice*, Revista „Audit Financiar”, nr. 2/2014, pg.16-20;
- INTOIT Journal, *Eurostat Survey*, Numărul 29, Aprilie 2010, pg. 20-22, articol disponibil la adresa <http://www.intosaiitaudit.org/intoit29.pdf>